

Evropský orgán pro bankovníctví

EBA BS 2011 116
v konečném znění

27. září 2011

**Obecné pokyny Evropského orgánu pro
bankovníctví k internal governance (řídící a
kontrolní systém)**

(GL 44)

Londýn 27. září 2011

Obecné pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví k internal governance (dále jen „řídící a kontrolní systém“)

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané v souladu s článkem 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (dále jen „nařízení o orgánu EBA“). V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o orgánu EBA musí příslušné orgány a finanční instituce vynaložit veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídili.

2. Obecné pokyny formulují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v Evropském systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by právní předpisy Unie měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Orgán EBA tudíž očekává, že se obecnými pokyny budou řídit všechny příslušné orgány a finanční instituce, na které se obecné pokyny vztahují, pokud není stanoveno jinak. Příslušné orgány, na které se obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit tak, že je začlení do svých postupů dohledu (např. změnou svého právního rámce nebo svých pravidel dohledu a/nebo obecných pokynů či procesů dohledu), a to i tam, kde jsou zvláštní obecné pokyny uvedené v tomto dokumentu určeny primárně institucím.

Požadavky na oznámení

3. Příslušné orgány musí do 28. listopadu 2011 oznámit orgánu EBA, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, případně uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Oznámení by měly podat osoby oprávněné informovat orgán EBA v této věci jménem svých příslušných orgánů na adresu compliance@eba.europa.eu.

4. Oznámení příslušných orgánů uvedené v předchozím odstavci se v souladu s článkem 16 nařízení o orgánu EBA zveřejňuje na webových stránkách orgánu EBA.

V textu obecných pokynů níže jsou příležitostně vložena další vysvětlení konkrétních aspektů těchto pokynů, která buď uvádějí příklady, nebo poskytují zdůvodnění určitého ustanovení. V těchto případech je takový vysvětlující text uveden v textovém rámečku.

Obsah

Obecné pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví k internal governance (dále jen „řídící a kontrolní systém“)	2
Hlava I – Předmět, rozsah působnosti a definice.....	6
1. Předmět	6
2. Rozsah působnosti a míra uplatnění.....	6
3. Definice	6
Hlava II – Požadavky týkající se řídicího a kontrolního systému institucí	7
A. Struktura a organizace podniku.....	7
4. Organizační rámec	7
5. Vyváženost působností (checks and balances) ve struktuře skupiny	7
6. Důkladná znalost vlastní struktury	8
7. Nestandardní nebo netransparentní činnosti.....	9
B. Vedoucí orgán	11
B.1 Povinnosti a odpovědnosti vedoucího orgánu.....	11
8. Odpovědnosti vedoucího orgánu.....	11
9. Posouzení rámce řídicího a kontrolního systému	12
10. Řídící a kontrolní funkce vedoucího orgánu.....	12
B.2 Složení a fungování vedoucího orgánu.....	13
11. Složení, jmenování a nástupnictví vedoucího orgánu	13
12. Závazek, nezávislost a řešení střetu zájmů ve vedoucím orgánu	14
13. Kvalifikace vedoucího orgánu	15
14. Organizační fungování vedoucího orgánu	16
Posouzení fungování vedoucího orgánu	16
Úloha předsedy vedoucího orgánu	16
Specializované výbory vedoucího orgánu.....	17
Výbor pro audit	18

Výbor pro rizika	18
B.3 Rámec pro obchodní chování	18
15. Firemní hodnoty a kodex chování.....	18
16. Střety zájmů na úrovni instituce	19
17. Postupy vnitřního ohlašování obav	20
B.4 Zásady pro outsourcing a odměňování	20
18. Outsourcing (externí zajištění služeb nebo činností)	20
19. Správa a řízení zásady odměňování	21
C. Řízení rizik.....	22
20. Kultura řízení rizik	22
21. Sladění odměn a rizikového profilu.....	23
22. Rámec řízení rizik.....	24
23. Nové produkty	26
D. Vnitřní kontrola	26
24. Rámec vnitřní kontroly	26
25. Funkce kontroly rizik.....	28
26. Úloha funkce kontroly rizik	28
Úloha funkce kontroly rizik ve strategii a rozhodnutích	29
Úloha funkce kontroly rizik v transakcích s osobami blízkými.....	29
Úloha funkce kontroly rizik v souvislosti se složitostí právní struktury	29
Úloha funkce kontroly rizik v oblasti podstatných změn	29
Úloha funkce kontroly rizik v oblasti měření a posuzování.....	30
Úloha funkce kontroly rizik v oblasti sledování	30
Úloha funkce kontroly rizik v oblasti neschválených expozic	30
27. Hlavní manažer rizik (Chief Risk Office - CRO)	31
28. Funkce compliance (funkce kontroly zajišťování shody s předpisy)....	32
29. Funkce vnitřního auditu.....	33
E. Informační systémy a kontinuita výkonu činnosti	34
30. Informační systém a komunikace.....	34

31.	Řízení kontinuity výkonu činnosti	34
F.	Transparentnost	36
32.	Posílení účasti pracovníků	36
33.	Transparentnost řídicího a kontrolního systému	36
	Hlava III – Závěrečná ustanovení a provedení	37
34.	Zrušení	37
35.	Datum použití	37

Hlava I – Předmět, rozsah působnosti a definice

1. Předmět

Cílem obecných pokynů je harmonizovat očekávání orgánů dohledu a zlepšit řádné provádění mechanismů řídicího a kontrolního systému (internal governance) v souladu s článkem 22 a přílohou V směrnice 2006/48/ES a vnitrostátními právními předpisy v oblasti práva společností.

2. Rozsah působnosti a míra uplatnění

1. Příslušné orgány by měly požadovat, aby se instituce řídily ustanoveními těchto obecných pokynů k řídicímu a kontrolnímu systému.
2. Příslušné orgány by měly přezkoumávat uplatňování těchto pokynů v rámci svého procesu přezkumu a vyhodnocování (supervisory review and evaluation process).

Vysvětlující poznámka

Orgán CEBS/EBA vypracoval obecné pokyny k procesu přezkumu a vyhodnocování, které jsou k dispozici na webových stránkách orgánu EBA.

3. Obecné pokyny se uplatňují na instituce jednotlivě a na mateřské a dceřiné podniky na konsolidovaném nebo subkonsolidovaném základě, není-li stanoveno jinak.
4. Proporcionalita, která je stanovena ve směrnících 2006/48 a 2006/49 (v platném znění), platí pro všechna ustanovení obsažená v obecných pokynech. Instituce musí být schopna prokázat, jak její přístup, který odráží povahu, rozsah a složitost jejích činností, splňuje výstup požadovaný těmito obecnými pokyny.

3. Definice

1. V těchto obecných pokynech se pojmem *vedoucí orgán* rozumí vedoucí orgán (nebo orgány) instituce zahrnující kontrolní a řídicí funkci, který má nejvyšší rozhodovací pravomoc a je oprávněn vytyčovat strategii, cíle a celkové směřování instituce. Vedoucí orgán zahrnuje osoby, které skutečně řídí činnost instituce.
2. V těchto obecných pokynech se pojmem *instituce* rozumí úvěrové instituce a investiční podniky stanovené ve směrnících 2006/48/ES a 2006/49/ES.

Hlava II – Požadavky týkající se řídicího a kontrolního systému institucí

A. Struktura a organizace podniku

4. Organizační rámec

1. Vedoucí orgán instituce by měl zajistit vhodnou a transparentní podnikovou strukturu dané organizace. Tato struktura by měla podporovat a demonstrovat účinné a obezřetné řízení instituce jak na úrovni dané instituce, tak na úrovni skupiny. Hierarchické vztahy a rozdělení odpovědnosti a oprávnění v rámci instituce by měly být jasné, dobře definované, soudržné a prosazované.
2. Vedoucí orgán instituce by měl zajistit, aby struktura instituce a případně struktury v rámci skupiny byly jasné a transparentní, a to jak pro vlastní pracovníky dané instituce, tak pro orgány dohledu nad ní.
3. Vedoucí orgán by měl posoudit, jak se jednotlivé prvky podnikové struktury doplňují a jak na sebe vzájemně působí. Struktura by neměla narušovat schopnost vedoucího orgánu provádět účinný dohled a řízení týkající se rizik, kterým daná instituce nebo skupina čelí.
4. Vedoucí orgán by měl posoudit, jaký dopad mají změny struktury skupiny na její odolnost. Vedoucí orgán by měl veškeré potřebné změny provádět urychleně.

Vysvětlující poznámka

Změny mohou vyplývat například ze zřizování nových dceřiných podniků, fúzí a akvizic, prodeje nebo rušení částí skupiny nebo z externího vývoje.

5. Vyváženost působností (checks and balances) ve struktuře skupiny

1. Ve struktuře skupiny by měl mít vedoucí orgán mateřského podniku instituce celkovou odpovědnost za odpovídající vnitřní správu a řízení napříč skupinou a za zajištění existence řídicího a kontrolního rámce odpovídajícího struktuře, podnikání a rizikům skupiny a subjektů, které ji tvoří.
2. Vedoucí orgán regulovaného dceřiného podniku skupiny by měl na úrovni právního subjektu dodržovat tytéž hodnoty a zásady řídicího a kontrolního systému jako jeho mateřský podnik, pokud požadavky v oblasti práva či dohledu nebo aspekty proporcionality nestanoví jinak. V souladu s tím by vedoucí orgán regulovaného dceřiného podniku měl v rámci svých vlastních odpovědností v oblasti řídicího a kontrolního systému stanovovat své zásady a měl by hodnotit všechna rozhodnutí nebo postupy na úrovni skupiny, aby bylo zajištěno, že v důsledku těchto rozhodnutí nebo postupů regulovaný dceřiný podnik neporuší platná ustanovení právních či správních předpisů nebo obezřetnostní pravidla. Vedoucí orgán regulovaného dceřiného podniku by měl také zajistit, aby taková rozhodnutí nebo postupy nepoškozovaly:

- a. řádné a obezřetné řízení dceřiného podniku;
  - b. finanční zdraví dceřiného podniku; nebo
  - c. právní zájmy zúčastněných stran dceřiného podniku.
3. Vedoucí orgány mateřského podniku a jeho dceřiných podniků by měly uplatňovat a zohledňovat níže uvedené body s ohledem na dopady rozměru skupiny na jejich řídicí a kontrolní systém.
  4. Při plnění svých povinností týkajících se řídicího a kontrolního systému by si měl být vedoucí orgán mateřského podniku instituce vědom všech podstatných rizik a problémů, které by mohly mít vliv na skupinu, mateřskou instituci samotnou a její dceřiné podniky. Proto by měl nad svými dceřinými podniky vykonávat odpovídající dohled a přitom respektovat nezávislé právní a správní odpovědnosti platné pro vedoucí orgány regulovaných dceřiných podniků.
  5. S cílem plnit své povinnosti v oblasti řídicího a kontrolního systému by měl vedoucí orgán mateřského podniku instituce:
    - a. zřídit strukturu řídicího a kontrolního systému, která přispívá k účinnému dohledu nad dceřinými podniky instituce a přihlíží k povaze, rozsahu a složitosti jednotlivých rizik, kterým jsou skupina a její dceřiné podniky vystaveny;
    - b. schválit zásady řídicího a kontrolního systému na úrovni skupiny pro své dceřiné podniky, což zahrnuje závazek plnit všechny platné požadavky v oblasti řídicího a kontrolního systému;
    - c. zajistit, aby byly pro každý dceřiný podnik k dispozici zdroje dostatečné k plnění norem skupiny, jakož i místních norem řídicího a kontrolního systému;
    - d. mít odpovídající prostředky ke sledování toho, že každý dceřiný podnik splňuje všechny platné požadavky týkající se řídicího a kontrolního systému, a
    - e. zajistit, aby hierarchické vztahy ve skupině byly jasné a transparentní, zvláště pokud linie podnikání neodpovídají právní struktuře skupiny.
  6. Regulovaný dceřiný podnik by měl zvážit i to, aby měl ve vedoucím orgánu dostatečný počet nezávislých členů jakožto prvek silného řídicího a kontrolního systému. Nezávislí členové vedoucího orgánu jsou členové (ředitelé) v nevykonných funkcích, kteří jsou nezávislí na dceřiném podniku a jeho skupině a na ovládajícím akcionáři.

6. Důkladná znalost vlastní struktury

1. Vedoucí orgán by měl v plné šíři znát a chápat provozní strukturu instituce a zajistit, aby byla v souladu s jeho schválenou strategií podnikání a rizikovým profilem.

Vysvětlující poznámka

Je naprosto nezbytné, aby vedoucí orgán plně znal a chápal provozní strukturu instituce. Pokud instituce vytváří v rámci své skupiny mnoho právních subjektů, mohou jejich počet a zvláště pak jejich vzájemná propojení a transakce představovat problém pro navrhování řídicího a kontrolního systému dané instituce a pro řízení rizik a dohled nad riziky skupiny jako celku, což samo o sobě představuje riziko.

2. Vedoucí orgán by měl řídit a chápat strukturu instituce, její vývoj a omezení a měl by zajistit, aby její struktura byla odůvodněná a nebyla zbytečně nebo nevhodně složitá. Vedoucí orgán rovněž nese odpovědnost za schválení řádných strategií a zásad pro budování nových struktur. Stejně tak by vedoucí orgán měl rozpoznat rizika, která představuje složitost samotné struktury právního subjektu, a měl by zajistit, aby byla instituce schopna včas poskytovat informace o typu, stanovách, vlastnické struktuře a podnikatelských aktivitách každého právního subjektu.
3. Vedoucí orgán mateřského podniku instituce by měl rozumět nejen organizaci podnikové struktury skupiny, ale i účelu jejích jednotlivých subjektů a jejich vzájemným vazbám a vztahům. To znamená také porozumět operačním rizikům specifickým pro skupinu, expozicím v rámci skupiny a tomu, jak by mohly být financování skupiny, kapitál a rizikový profil ovlivněny za obvyklých a nepříznivých okolností.
4. Vedoucí orgán mateřského podniku instituce by měl zajistit, aby jednotlivé subjekty ve skupině (včetně instituce samé) dostávaly informace dostatečné k tomu, aby mohly všechny získat jasný obraz o obecných cílech a rizicích skupiny. Každý tok významných informací mezi subjekty relevantními pro běžné fungování skupiny by měl být dokumentován a měl by být na požádání ihned zpřístupněn vedoucímu orgánu, resp. kontrolním funkcím a orgánům dohledu.
5. Vedoucí orgán mateřského podniku instituce by měl zajistit, aby byl průběžně informován o rizicích vyplývajících ze struktury skupiny. To zahrnuje:
  - a. informace o zásadních rizikových faktorech a
  - b. pravidelné zprávy posuzující celkovou strukturu instituce a hodnotící soulad činnosti jednotlivých subjektů se schválenou strategií.

7. Nestandardní nebo netransparentní činnosti

1. Jestliže instituce vyvíjí činnost prostřednictvím struktur pro zvláštní účely nebo spřízněných struktur nebo působí v jurisdikcích, jež narušují transparentnost nebo nesplňují mezinárodní standardy pro bankovníctví, vedoucí orgán by měl chápat jejich účel a strukturu a konkrétní rizika s nimi spojená. Vedoucí orgán by měl schválit tyto činnosti až poté, co se přesvědčil o tom, že rizika budou řízena odpovídajícím způsobem.

Vysvětlující poznámka

Kromě této zásady mohou příslušné orgány při hodnocení podnikatelských činností v jurisdikcích, jež nejsou plně transparentní nebo nespĺňují mezinárodní standardy pro bankovníctví, uplatňovat i „základní zásady účinného bankovního dohledu“, které vypracoval Basilejský výbor pro bankovní dohled.

Instituce mohou mít k činnosti v určitých jurisdikcích (nebo k činnosti se subjekty nebo protistranami působícími v takových jurisdikcích) nebo ke zřizování určitých struktur (např. zvláštních účelových jednotek nebo svěřenských společností) oprávněné důvody. Činnosti v jurisdikcích, jež nejsou plně transparentní nebo nespĺňují mezinárodní standardy pro bankovníctví (např. v oblastech obezřetnostního dohledu, daní, opatření proti praní peněz nebo proti financování terorismu), nebo činnosti realizované prostřednictvím složitých či netransparentních struktur však mohou představovat zvláštní právní a finanční rizika a riziko ztráty dobré pověsti. Mohou také narušovat schopnost vedoucího orgánu provádět odpovídající dozor nad podnikáním a bránit účinnému bankovnímu dohledu. Proto by měly být schvalovány a udržovány pouze v případě, že byl definován a pochopen jejich účel, byl zajištěn účinný dohled a jsou řízena veškerá podstatná související rizika, která by z těchto struktur mohla vyplývat.

V důsledku toho by vedoucí orgán měl všem těmto situacím věnovat zvláštní pozornost, protože představují značné potíže při chápání struktury skupiny.

2. Vedoucí orgán by měl průběžně stanovovat, udržovat a přezkoumávat vhodné strategie, zásady a postupy upravující schvalování a udržování takových struktur a činností, aby zajistil, že budou nadále v souladu se svým zamýšleným cílem.
3. Vedoucí orgán by měl zajistit přijetí odpovídajících opatření s cílem vyhnout se rizikům takových činností nebo je zmírnit. To znamená, že:
  - a. instituce má zavedeny odpovídající zásady a postupy a dokumentované procesy (např. platné limity, požadavky na informace) pro posuzování, schvalování takových činností a řízení jejich rizik, a to s přihlédnutím k důsledkům pro provozní strukturu skupiny;
  - b. informace týkající se těchto činností a rizik jsou přístupné ústředí a auditorům dané instituce a jsou předávány vedoucímu orgánu a orgánům dohledu;
  - c. instituce periodicky posuzuje trvajících potřebu provádět činnosti, které narušují transparentnost.
4. Tatáž opatření by měla být přijata v případě, že instituce provádí pro klienty nestandardní nebo netransparentní činnosti.

Vysvětlující poznámka

Nestandardní nebo netransparentní činnosti pro klienty (např. pomoc klientům při zřizování jednotek v offshorových jurisdikcích; vývoj složitých struktur a finančních transakcí pro tyto struktury nebo poskytování služeb správce) představují podobné problémy v oblasti řídicího a kontrolního systému a mohou vytvářet významné operační riziko a riziko ztráty dobré pověsti. Proto je zapotřebí přijmout stejná opatření pro řízení rizik jako pro samotné obchodní činnosti institucí.

5. Všechny tyto struktury a činnosti by měly podléhat periodickým přezkumům v rámci interního a externího auditu.

B. Vedoucí orgán

B.1 Povinnosti a odpovědnosti vedoucího orgánu

8. Odpovědnosti vedoucího orgánu

1. Vedoucí orgán by měl být celkově odpovědný za danou instituci a stanovovat strategii instituce. Odpovědnosti vedoucího orgánu by měly být jasně definovány v písemném dokumentu a schváleny.

Vysvětlující poznámka

Řádné plnění odpovědností vedoucího orgánu je základem řádného a obezřetného řízení instituce. Dokumentované odpovědnosti musí být rovněž v souladu s vnitrostátními právními předpisy v oblasti práva společností.

2. Klíčové odpovědnosti vedoucího orgánu by měly zahrnovat stanovení níže uvedených koncepcí a dohled nad nimi:
  - a. celková strategie podnikání instituce v mezích platného právního a regulačního rámce s ohledem na dlouhodobé finanční zájmy a solventnost instituce;
  - b. celková strategie a zásady v oblasti rizik instituce včetně její míry tolerance rizik / ochoty podstupovat rizika a jejího rámce řízení rizik;
  - c. hodnoty, typy a rozdělení vnitřně stanoveného i regulatorně stanoveného kapitálu přiměřené pro krytí rizik instituce;
  - d. pevně zavedená a transparentní organizační struktura s efektivními komunikačními a informačními kanály;
  - e. zásady jmenování a nástupnictví osob v klíčových funkcích v rámci instituce;
  - f. rámec odměňování, který je v souladu se strategiemi pro rizika instituce;

- g. zásady řídicího a kontrolního systému a firemní hodnoty instituce, také pomocí kodexu chování nebo srovnatelného dokumentu; a
  - h. přiměřený a účinný rámec vnitřní kontroly, který zahrnuje dobře fungující funkce kontroly rizik, kontroly dodržování předpisů (compliance) a interního auditu, jakož i odpovídající rámec finančního výkaznictví a účetnictví.
3. Vedoucí orgán by měl tyto zásady a strategie také pravidelně přezkoumávat a upravovat. Vedoucí orgán odpovídá za přiměřenou komunikaci s orgány dohledu a ostatními zainteresovanými subjekty.

9. Posouzení rámce řídicího a kontrolního systému

1. Vedoucí orgán by měl sledovat a pravidelně hodnotit účinnost rámce řídicího a kontrolního systému instituce.
2. Přezkum rámce řídicího a kontrolního systému a jeho provádění by se měl uskutečňovat nejméně jednou ročně. Měl by se zaměřit na jakékoli změny interních a externích faktorů ovlivňujících instituci.

10. Řídící a kontrolní funkce vedoucího orgánu

1. Řídící a kontrolní funkce vedoucího orgánu instituce by se měly navzájem účinně ovlivňovat.

Vysvětlující poznámka

Členské státy obvykle používají jednu ze dvou **struktur řídicího a kontrolního systému** – monistickou nebo dualistickou strukturu. V obou strukturách vedoucí orgán ve své řídicí funkci i vedoucí orgán ve své kontrolní funkci hrají svou vlastní úlohu ve vedení instituce, a to přímo nebo prostřednictvím výborů.

Řídící funkce navrhuje směřování instituce; zajišťuje účinné provádění strategie a odpovídá za každodenní chod instituce.

Kontrolní funkce provádí dozor nad řídicí funkcí a poskytuje jí poradenství. Její kontrolní úloha spočívá v poskytování konstruktivních připomínek při přípravě strategie instituce, sledování výkonnosti řídicí funkce a dosahování dohodnutých záměrů a cílů a v zajišťování integrity finančních informací a účinného řízení rizik a vnitřní kontroly.

Aby bylo dosaženo řádného řídicího a kontrolního systému, měly by řídicí a kontrolní funkce instituce působit ve vzájemné účinné spolupráci s cílem plnit dohodnutou strategii instituce, a zejména řídit rizika, kterým instituce čelí. Ačkoli mezi legislativními a regulačními rámci jednotlivých zemí mohou existovat významné rozdíly, neměly by vylučovat účinnou interakci obou

uvedených funkcí bez ohledu na to, zda se vedoucí orgán skládá z jednoho či více orgánů.

2. Vedoucí orgán ve své kontrolní funkci by měl:
  - a. být připraven a schopen konstruktivním způsobem kriticky připomínkovat a přezkoumávat návrhy, vysvětlení a informace poskytované členy vedoucího orgánu v jeho řídicí funkci;
  - b. sledovat, aby byly strategie, míra tolerance rizik / ochota podstupovat rizika a zásady instituce prováděny důsledně a aby byly dodržovány standardy výkonnosti v souladu s dlouhodobými finančními zájmy a solventností instituce; a
  - c. sledovat výkonnost členů vedoucího orgánu v jeho řídicí funkci podle uvedených standardů.
3. Vedoucí orgán ve své řídicí funkci by měl koordinovat strategii podnikání a strategii rizik instituce s vedoucím orgánem v jeho kontrolní funkci a pravidelně projednávat provádění těchto strategií s vedoucím orgánem v jeho kontrolní funkci.
4. Obě funkce by si měly navzájem poskytovat dostatečné informace. Vedoucí orgán ve své řídicí funkci by měl obsáhle, pravidelně a v případě potřeby neprodleně informovat vedoucí orgán v jeho kontrolní funkci o faktorech významných pro posouzení situace, řízení instituce a udržování její finanční bezpečnosti.

B.2 Složení a fungování vedoucího orgánu

11. Složení, jmenování a nástupnictví vedoucího orgánu

1. Vedoucí orgán by měl mít přiměřený počet členů a přiměřené složení. Vedoucí orgán by měl mít zásady pro výběr, sledování a plánování nástupnictví svých členů.
2. Instituce by měla stanovit velikost a složení svého vedoucího orgánu s ohledem na svou velikost a složitost a na povahu a rozsah svých činností. Výběr členů vedoucího orgánu by měl zajišťovat dostatečné kolektivní odborné znalosti.
3. Vedoucí orgán by měl identifikovat a vybrat kvalifikované a zkušené kandidáty a zajistit odpovídající nástupnictví pro vedoucí orgán a přitom řádně přihlídnout k veškerým dalším právním požadavkům týkajícím se složení, jmenování nebo nástupnictví.
4. Vedoucí orgán by měl zajistit, aby měla instituce zásady pro výběr nových členů a opakované jmenování členů stávajících. Tyto zásady by měly zahrnovat vypracování popisu potřebných schopností a kvalifikace pro zajištění dostatečné odborné způsobilosti.
5. Členové vedoucího orgánu by měli být jmenováni na přiměřené období. Nominace pro opakované jmenování by měly vycházet z výše uvedeného profilu

a mělo by k nim docházet až po pečlivém zvážení výkonnosti daného člena v posledním funkčním období.

6. Při stanovování plánu nástupnictví pro své členy by vedoucí orgán měl vzít v úvahu datum uplynutí platnosti smlouvy nebo pověření každého člena, aby pokud možno zabránil nutnosti souběžné náhrady příliš velkého počtu členů.

12. Závazek, nezávislost a řešení střetu zájmů ve vedoucím orgánu

1. Členové vedoucího orgánu by se měli aktivně podílet na podnikání instituce a měli by být schopni činit vlastní řádná, objektivní a nezávislá rozhodnutí a úsudky.
2. Výběr členů vedoucího orgánu by měl zajišťovat dostatečné kolektivní odborné znalosti a nezávislost v rámci vedoucího orgánu. Instituce by měla zajistit, aby členové vedoucího orgánu byli schopni věnovat dostatek času a úsilí efektivnímu plnění svých povinností.
3. Členové vedoucího orgánu by měli mít jen omezený počet pověření či jiných profesních činností vysoce náročných na čas. Kromě toho by členové měli instituci informovat o svých vedlejších profesních aktivitách (např. pověřeních v jiných společnostech). Vzhledem k tomu, že předseda má více odpovědností a povinností, mělo by se od něj očekávat, že funkci věnuje více času.
4. V písemném dokumentu by mělo být uvedeno minimální očekávané množství času, který budou všichni členové vedoucího orgánu své funkci věnovat. Jestliže posuzují jmenování nového člena nebo jsou informováni o novém pověření stávajícího člena, měli by členové vedoucího orgánu prozkoumat, zda bude daný jednotlivec vynakládat dostatek času na plnění svých odpovědností vůči instituci. Účast členů vedoucího orgánu v jeho kontrolní funkci by měla být zveřejňována. Instituce by měla také zvážit zveřejňování dlouhodobých absencí členů vedoucího orgánu v jeho řídicí funkci.
5. Členové vedoucího orgánu by měli být schopni jednat objektivně, kriticky a nezávisle. Opatření pro zvýšení schopnosti činit objektivní a nezávislý úsudek by měla mimo jiné zahrnovat nábor členů z dostatečně široké skupiny kandidátů a obsazení dostatečného počtu členů do nevýkonných funkcí.

Vysvětlující poznámka

Jestliže je vedoucí orgán ve své kontrolní funkci formálně oddělen od vedoucího orgánu v jeho řídicí funkci, je přesto zapotřebí zajistit objektivitu a nezávislost vedoucího orgánu v jeho kontrolní funkci vhodným výběrem nezávislých členů.

6. Vedoucí orgán by měl mít písemné zásady pro řešení střetů zájmů u svých členů. Tyto zásady by měly upřesňovat:
  - a. povinnost člena vyhýbat se střetům zájmů, které nebyly oznámeny vedoucímu orgánu a nebyly jím schváleny, každopádně však zajišťovat odpovídající řešení střetů;

- b. proces přezkumu nebo schvalování, který by měli členové dodržovat, než se zapojí do určitých činností (například výkon funkce v jiném vedoucím orgánu) s cílem zajistit, aby nová funkce nevytvářela střet zájmů;
- c. povinnost člena informovat instituci o jakékoli záležitosti, která by mohla vyplynout nebo již vyplynula ze střetu zájmů;
- d. povinnost člena zdržet se účasti na rozhodování nebo hlasování o jakékoli záležitosti, kde by se člen mohl dostat do jakéhokoli střetu zájmů nebo kde by mohla být jinak snížena objektivita člena nebo jeho schopnost plnit své povinnosti vůči instituci;
- e. odpovídající postupy pro uskutečňování transakcí se spřízněnými stranami za standardních tržních podmínek a
- f. způsob, jakým by vedoucí orgán řešil jakékoli nedodržení těchto zásad.

13. Kvalifikace vedoucího orgánu

1. Členové vedoucího orgánu by měli mít a udržovat si kvalifikaci pro své funkce, také pomocí odborné přípravy. Měli by jasně chápat režim řídicího a kontrolního systému instituce a svou úlohu v něm.
2. Členové vedoucího orgánu by měli mít jak individuálně, tak kolektivně potřebné odborné znalosti, zkušenosti, schopnosti, vědomosti a osobní kvality, včetně profesionality a osobní bezúhonnosti, aby mohli řádně plnit své povinnosti.
3. Členové vedoucího orgánu by měli mít aktuální vědomosti o běžném chodu instituce na úrovni úměrné jejich odpovědnostem. To zahrnuje vědomosti o těch oblastech, za které členové nenesou přímou odpovědnost, ale za něž odpovídají kolektivně.
4. Kolektivně by měli plně rozumět povaze podnikání a souvisejícím rizikům a měli by mít odpovídající odborné znalosti a zkušenosti pro každou z podstatných činností, které instituce hodlá vykonávat, aby umožnili efektivní řídicí a kontrolní systém a dohled.
5. Instituce by měla mít zaveden řádný postup k zajištění toho, aby členové vedoucího orgánu měli individuálně i kolektivně dostatečnou kvalifikaci.
6. Členové vedoucího orgánu by měli získat, udržovat a prohlubovat si své znalosti a dovednosti k plnění svých povinností. Instituce by měla zabezpečit, aby měli členové přístup k individuálně přizpůsobeným školicím programům, které by měly zohledňovat veškeré rozdíly mezi znalostním profilem, který instituce potřebuje, a skutečnými znalostmi členů. K oblastem, jež by měly být zahrnuty, patří nástroje a modely řízení rizik instituce, nové vývojové trendy, změny v rámci organizace, složité produkty, nové produkty či trhy a fúze. Odborná příprava by měla zahrnovat i oblasti podnikání, za něž jednotliví členové nenesou přímou odpovědnost. Vedoucí orgán by měl odborné přípravě věnovat dostatek času, rozpočtových a jiných zdrojů.

14. Organizační fungování vedoucího orgánu

1. Vedoucí orgán by měl definovat odpovídající postupy a metody své vlastní organizace a fungování a má prostředky k zajištění toho, aby tyto postupy byly dodržovány a pravidelně přezkoumávány z hlediska možných zlepšení.

Vysvětlující poznámka

Řádné postupy a metody řídicího a kontrolního systému pro vedoucí orgán jsou interně i externě důležitým odrazem situace v oblasti zásad a cílů řídicího a kontrolního systému instituce. Postupy a metody zahrnují četnost zasedání, pracovní metody a zápisy z jednání, úlohu předsedy a využití výborů.

2. Vedoucí orgán by se měl pravidelně scházet, aby své povinnosti plnil přiměřeně a efektivně. Členové vedoucího orgánu by měli přípravě zasedání věnovat dostatek času. Tato příprava zahrnuje stanovení programu jednání. Zápis z jednání by měl zmiňovat body programu jednání a jasně uvádět přijatá rozhodnutí a dohodnutá opatření. Tyto postupy a metody by měl vedoucí orgán dokumentovat a pravidelně přezkoumávat, a to spolu se svými právy, povinnostmi a klíčovými činnostmi.

Posouzení fungování vedoucího orgánu

3. Vedoucí orgán by měl pravidelně posuzovat individuální a kolektivní účinnost a efektivitu svých činností, postupů a metod řídicího a kontrolního systému, jakož i fungování výborů. K tomuto posouzení lze využít externí poskytovatele takové činnosti (outsourcing).

Úloha předsedy vedoucího orgánu

4. Předseda by měl zajišťovat, aby rozhodnutí vedoucího orgánu byla přijímána řádným a dobře informovaným způsobem. Měl by podporovat a prosazovat otevřenou a kritickou diskusi a zajišťovat možnost vyjádření a projednání nesouhlasných názorů v rámci postupu rozhodování.

Vysvětlující poznámka

Předseda vedoucího orgánu hraje zásadní úlohu v řádném fungování vedoucího orgánu. Zajišťuje vedení vedoucího orgánu a odpovídá za jeho efektivní celkové fungování.

5. V monistickém systému by předsedou vedoucího orgánu a výkonným ředitelem instituce (Chief Executive Office – CEO) neměla být tatáž osoba. Jestliže je předseda vedoucího orgánu rovněž výkonným ředitelem instituce, měla by mít daná instituce zavedena opatření pro minimalizaci možných škodlivých dopadů na vyváženost působností (checks and balances).

Vysvětlující poznámka

Kontrolní a vyvažovací mechanismy by měly například zahrnovat to, že instituce jmenuje do čela vedoucího orgánu v jeho kontrolní funkci nebo v obdobné funkci nezávislou seniorní osobu (člena).

Specializované výbory vedoucího orgánu

6. Vedoucí orgán ve své kontrolní funkci by měl zvážit, a to s ohledem na velikost a složitost instituce, zřízení specializovaných výborů složených z členů vedoucího orgánu (k účasti mohou být pozvány další osoby na základě toho, že jejich specifické odborné znalosti nebo poradenství jsou pro určitou otázku relevantní). Ke specializovaným výborům mohou patřit výbor pro audit, výbor pro rizika, výbor pro odměňování, výbor pro jmenování nebo lidské zdroje a/nebo výbor pro řídicí a kontrolní systém nebo výbor pro etiku či výbor pro kontrolu dodržování předpisů (výbor pro compliance).

Vysvětlující poznámka

Delegování do takových výborů nijak nezbavuje vedoucí orgán v jeho kontrolní funkci kolektivního plnění jeho povinností a odpovědností, avšak může tuto funkci v konkrétních oblastech podpořit, pokud usnadňuje vývoj a provádění správných postupů a rozhodnutí v oblasti řídicího a kontrolního systému.

7. Specializovaný výbor by měl obsahovat optimální kombinaci odborných znalostí, schopností a zkušeností, které mu společně umožní plně porozumět příslušným otázkám, objektivně je hodnotit a přinést nové způsoby uvažování. Výbor by měl mít dostatečný počet nezávislých členů. Každý výbor by měl mít od vedoucího orgánu v jeho kontrolní funkci dokumentované pověření (včetně oblasti své působnosti) a zavedené pracovní postupy. Členství a předsednictví výboru lze příležitostně střídat.

Vysvětlující poznámka

Střídání členství a předsednictví pomáhá vyhnout se zbytečné koncentraci pravomocí a prosazovat nové pohledy.

8. Příslušní předsedové výborů by měli pravidelně podávat zprávy vedoucímu orgánu. Specializované výbory by spolu měly navzájem řádně spolupracovat, aby byla zajištěna jednotnost a předešlo se jakýmkoli informačním nesrovnalostem. Lze to zajistit prostřednictvím křížové účasti: předseda nebo člen jednoho specializovaného výboru by mohl být i členem jiného specializovaného výboru.

Výbor pro audit

9. Výbor pro audit (nebo ekvivalentní výbor) by měl mimo jiné sledovat účinnost vnitřní kontroly společnosti, vnitřního auditu a systémů řízení rizik; provádět dohled nad externími auditory instituce; doporučovat ke schválení vedoucím orgánem jmenování, odměny a propuštění externích auditorů; přezkoumávat a schvalovat rozsah a četnost auditu; přezkoumávat zprávy o auditu a kontrolovat, zda vedoucí orgán ve své řídicí funkci včas přijímá nezbytná nápravná opatření pro řešení nedostatků kontroly, nedodržování právních a správních předpisů a zásad a jiných problémů zjištěných auditory. Kromě toho by měl výbor pro audit provádět dohled nad stanovováním účetních postupů ze strany instituce.

Vysvětlující poznámka

Viz rovněž článek 41 směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek.

10. Předseda výboru by měl být nezávislý. Pokud je předseda bývalým členem řídicí funkce instituce, měla by předtím, nežli se ujme funkce předsedy výboru, uplynout dostatečně dlouhá doba.
11. Členové výboru pro audit by celkově měli mít aktuální a relevantní praktické zkušenosti v oblasti finančních trhů nebo by měli načerpat dostatečné odborné zkušenosti přímo spojené s činností na finančních trzích ze své předchozí podnikatelské činnosti. V každém případě by předseda výboru pro audit měl mít specializované znalosti a zkušenosti v oblasti uplatňování účetních zásad a postupů vnitřní kontroly.

Výbor pro rizika

12. Výbor pro rizika (nebo ekvivalentní výbor) by měl nést odpovědnost za poradenství vedoucímu orgánu ve věci celkové aktuální a budoucí míry tolerance rizik / ochoty instituce podstupovat rizika a její strategie v oblasti rizik a za dohled nad prováděním této strategie. Aby se zvýšila jeho efektivnost, měl by výbor pro rizika pravidelně komunikovat s funkcí kontroly rizik instituce a hlavním manažerem rizik a dle potřeby by měl mít přístup k poradenství externích odborníků, zvláště pokud jde o navrhované strategické transakce, jako jsou fúze a akvizice.

B.3 Rámec pro obchodní chování

15. Firemní hodnoty a kodex chování

1. Vedoucí orgán by měl vypracovat a prosazovat přísné etické a profesní normy.

Vysvětlující poznámka

Pokud je zpochybněna pověst instituce, může být obtížné ztrátu důvěry napravit a může to mít dopady na celém trhu.

Zavádění přiměřených norem (např. kodexu chování) profesionálního a odpovědného chování v rámci celé instituce by mělo pomoci snížit rizika, kterým je instituce vystavena. Pokud se těmto normám dostane vysoké priority a budou řádně uplatňovány, sníží se zejména operační riziko a riziko ztráty dobré pověsti.

2. Vedoucí orgán by měl mít jasné zásady pro způsoby, jakými by tyto normy měly být naplňovány.
3. Měl by být prováděn soustavný přezkum provádění a dodržování těchto norem. Výsledky by měly být vedoucímu orgánu pravidelně hlášeny.

16. Střety zájmů na úrovni instituce

1. Vedoucí orgán by měl stanovit, provádět a udržovat účinné zásady pro určení skutečných a potenciálních střetů zájmů. Odpovídajícím způsobem by měly být řešeny střety zájmů, které byly vedoucímu orgánu oznámeny a byly jím schváleny.
2. Písemné zásady by měly určovat vztahy, služby, činnosti nebo transakce instituce, v nichž mohou vznikat střety zájmů, a uvádět, jak by tyto střety zájmů měly být řešeny. Tyto zásady by měly zahrnovat vztahy a transakce mezi různými klienty instituce a vztahy mezi institucí a:
  - a. jejími zákazníky (dle obchodního modelu a/nebo různých služeb a činností poskytovaných institucí);
  - b. jejími akcionáři;
  - c. členy jejího vedoucího orgánu;
  - d. jejími pracovníky;
  - e. významnými dodavateli nebo obchodními partnery; a
  - f. ostatními spřízněnými stranami (např. jejím mateřským podnikem nebo dceřinými podniky).
3. Mateřský podnik by měl posuzovat a vyvažovat zájmy všech svých dceřiných podniků a měl by zvažovat, jak tyto zájmy v dlouhodobém výhledu přispívají ke společnému účelu a zájmům skupiny jako celku.
4. Zásady pro střet zájmů by měly stanovit opatření, která mají být přijata s cílem předcházet střetům zájmů nebo je řešit. Tyto postupy a opatření by mohly zahrnovat:

- a. vhodné oddělení povinností, např. svěření činností ve střetu v rámci řetězce transakcí nebo služeb různým osobám nebo svěření odpovědností za dohled a podávání zpráv u činností ve střetu různým osobám;
- b. vybudování informačních překážek, například fyzické oddělení určitých oddělení, a
- c. bránění tomu, aby osoby aktivní i mimo instituci měly v oblasti takových činností nepřiměřený vliv v rámci instituce.

17. Postupy vnitřního ohlašování obav

1. Vedoucí orgán by měl zavést odpovídající vnitřní ohlašovací postupy, jejichž prostřednictvím by mohli pracovníci sdělovat své obavy týkající se řídicího a kontrolního systému.
2. Instituce by měla přijmout vhodné vnitřní postupy včasného varování, které budou moci pracovníci využít k upozornění na významné a legitimní problémy týkající se záležitostí spojených s řídicím a kontrolním systémem. Tyto postupy by měly respektovat zásadu utajení totožnosti pracovníka, který takové problémy sdělí. Aby se předešlo střetům zájmů, měla by existovat možnost na takové problémy upozorňovat mimo obvyklé linie podávání zpráv (např. prostřednictvím funkce compliance nebo funkce vnitřního auditu či vnitřního postupu oznamování podezření na protiprávní jednání). Postupy včasného varování by měly být dostupné všem pracovníkům instituce. Informace poskytované pracovníky prostřednictvím takového postupu by měly být dány k dispozici vedoucímu orgánu, je-li to relevantní.

Vysvětlující poznámka

V některých členských státech mohou mít pracovníci vedle vnitřních postupů včasného varování v rámci instituce také možnost informovat o obavách tohoto druhu orgán dohledu.

B.4 Zásady pro outsourcing a odměňování

18. Outsourcing (externí zajištění služeb nebo činností)

1. Vedoucí orgán by měl schválit a pravidelně přezkoumávat zásady instituce pro outsourcing.

Vysvětlující poznámka

Tyto obecné pokyny se omezují na zásady pro outsourcing, přičemž specifické aspekty outsourcingu upravují obecné pokyny CEBS k outsourcingu, které jsou k dispozici na webových stránkách orgánu EBA.

Očekává se, že instituce budou dodržovat oba soubory obecných pokynů. V případě rozdílů by měly mít přednost obecné pokyny k outsourcingu (CEBS), protože jsou konkrétnější. V případě, že určitá otázka není v obecných pokynech CEBS upravena, měla by se použít obecná zásada těchto obecných pokynů.

2. Zásady pro outsourcing by měly brát v úvahu dopad externího zajištění na podnikání instituce a na rizika, jimž instituce čelí (například operační riziko, riziko ztráty dobré pověsti a riziko koncentrace). Zásady by měly zahrnovat režimy pro podávání zpráv a sledování, které by měly být zavedeny od počátku dohody o outsourcingu až do jejího konce (včetně vypracování obchodního případu pro outsourcing, uzavření smlouvy o outsourcingu, plnění této smlouvy až do konce její platnosti, plánů pro nepředvídané události a strategií odstoupení od smlouvy). Zásady by měly být pravidelně přezkoumávány a aktualizovány a změny by měly být prováděny včas.
3. Instituce zůstává plně odpovědná za všechny externě zajišťované služby a činnosti a za manažerská rozhodnutí, která z nich vyplynou. V souladu s tím by zásady pro outsourcing měly jasně uvádět, že outsourcing nezbavuje instituci jejích regulačních povinností a její odpovědnosti vůči jejím zákazníkům.
4. Zásady by měly uvádět, že ujednání o outsourcingu by neměla narušovat efektivní dohled nad institucí na místě i na dálku a neměla by porušovat žádná dohledová omezení pro služby a činnosti. Měly by také upravovat vnitřní outsourcing (např. prostřednictvím zvláštního právního subjektu v rámci skupiny instituce) a měly by být zohledněny veškeré specifické okolnosti v rámci skupiny.

19. Správa a řízení zásady odměňování

1. Konečný dohled nad zásadami odměňování by měl být úkolem vedoucího orgánu instituce.

Vysvětlující poznámka

Tyto pokyny stanoví *obecný* rámec platný pro správu a řízení zásad odměňování. *Specifické* aspekty problematiky odměňování upravují obecné pokyny CEBS k odměňování z prosince 2010. Očekává se, že instituce budou dodržovat oba soubory obecných pokynů.

2. Vedoucí orgán ve své kontrolní funkci by měl udržovat a schvalovat zásady celkové politiky odměňování své instituce a měl by nad nimi provádět dohled. Postupy instituce pro určování odměn by měly být jasné, dobře dokumentované a vnitřně transparentní.
3. Kromě obecné odpovědnosti vedoucího orgánu za celkovou politiku odměňování a její přezkum je vyžadováno i přiměřené zapojení kontrolních funkcí. Členové

vedoucího orgánu, členové výboru pro odměňování a ostatní pracovníci, kteří se podílejí na návrhu a provádění zásad odměňování, by měli mít relevantní odborné znalosti a měli by být schopni formulovat nezávislý úsudek ve věci vhodnosti zásad odměňování, včetně jejich důsledků pro řízení rizik.

4. Zásady odměňování by se měly zaměřovat i na předcházení střetům zájmů. Vedoucí orgán ve své řídicí funkci by neměl určovat svou vlastní odměnu; aby tomu předešel, mohl by například zvážit využití nezávislého výboru pro odměňování. Obchodní útvar by neměl mít možnost určovat odměny svých kontrolních funkcí.
5. Vedoucí orgán by měl udržovat dohled nad uplatňováním zásad odměňování, aby zajistil jejich zamýšlené prosazování. Provádění zásad odměňování by mělo podléhat i centrálnímu a nezávislému přezkumu.

C. Řízení rizik

20. Kultura řízení rizik

1. Instrukce by měla vypracovat integrovanou kulturu řízení rizik zahrnující celou instituci, a to na základě úplného pochopení rizik, jimž čelí, a způsobu jejich řízení, s ohledem na svou míru tolerance rizik / ochotu podstupovat rizika.

Vysvětlující poznámka

Protože podnikání instituce zahrnuje zejména podstupování rizik, má odpovídající řízení rizik zásadní význam. Řádná a jednotná kultura řízení rizik v rámci celé instituce je klíčovým prvkem efektivního řízení rizik.

2. Instrukce by měla vypracovat svou kulturu řízení rizik pomocí zásad, příkladů, komunikace a odborné přípravy pracovníků, pokud jde o jejich odpovědnost za riziko.
3. Každý člen organizace by si měl být plně vědom svých odpovědností týkajících se řízení rizik. Řízení rizik by se nemělo omezovat na specialisty na rizika nebo na kontrolní funkce. Obchodní útvary by měly pod dohledem vedoucího orgánu nést v první řadě odpovědnost za každodenní řízení rizik, a to s ohledem na míru tolerance rizik / ochotu instituce podstupovat rizika a v souladu se zásadami, postupy a kontrolními mechanismy instituce.
4. Instrukce by měla mít ucelený rámec řízení rizik, který bude zasahovat všechny její obchodní, podpůrné a kontrolní útvary, bude plně uznávat ekonomickou podstatu expozic instituce riziku a zahrnovat všechna relevantní rizika (např. finanční a nefinanční, rozvahová a podrozvahová, podmíněná i nepodmíněná a smluvní i nesmluvní). Jeho rozsah by neměl být omezen na úvěrová, tržní, likvidní a operační rizika, ale měl by zahrnovat i rizika koncentrace, ztráty dobré pověsti, souladu s právními předpisy a strategická rizika.

5. Rámec řízení rizik by měl instituci umožňovat, aby činila informovaná rozhodnutí. Ta by měla být založena na informacích odvozených z určení, měření nebo posouzení a sledování rizik. Rizika by měla být hodnocena směrem zdola nahoru a shora dolů, v celém řetězci řízení i napříč liniemi podnikání, za pomoci jednotné terminologie a slučitelných metodik v celé instituci a její skupině.
6. Rámec řízení rizik by měl podléhat nezávislému internímu nebo externímu přezkumu a měl by být pravidelně přehodnocován podle míry tolerance rizik / ochoty instituce podstupovat rizika, a to při zohlednění informací od funkce kontroly rizik a případně výboru pro rizika. K faktorům, které je třeba zvážit, patří interní a externí vývoj včetně rozvahy a růstu příjmů, zvyšující se složitost podnikání instituce, rizikový profil a provozní struktura, geografická expanze, fúze a akvizice a zavedení nových produktů nebo linií podnikání.

21. Sladění odměn a rizikového profilu

1. Zásady a postupy instituce pro odměňování by měly být v souladu s jejím rizikovým profilem a prosazovat řádné a efektivní řízení rizik.

Vysvětlující poznámka

Tyto pokyny stanoví *obecný* rámec platný pro sladění zásad odměňování s rizikovým profilem instituce. *Specifické* aspekty problematiky odměňování upravují obecné pokyny CEBS k odměňování z prosince 2010. Očekává se, že instituce budou dodržovat oba soubory obecných pokynů.

2. Celková politika instituce pro odměňování by měla být v souladu s jejími hodnotami, obchodní strategií, mírou tolerance rizik / ochotou podstupovat rizika a dlouhodobými zájmy. Neměla by povzbuzovat k podstupování nadměrných rizik. Zaručené variabilní složky odměny nebo odstupné, které jsou nakonec odměnou za selhání, nejsou slučitelné s řádným řízením rizik nebo se zásadou platby za výsledky a měly by být obecně zakázány.
3. U pracovníků, jejichž profesní činnosti mají podstatný dopad na rizikový profil instituce (např. členové vedení, vrcholové vedení, pracovníci odpovědní za činnosti spojené s podstupováním rizik v obchodních útvech, pracovníci odpovědní za vnitřní kontrolu a jakýkoli pracovník, který dostává celkovou odměnu, jež jej řadí do stejné platové skupiny jako vrcholové vedení a pracovníky odpovědné za činnosti spojené s podstupováním rizik), by zásady odměňování měly stanovovat konkrétní opatření, aby bylo zajištěno, že jejich odměna bude v souladu s řádným a účinným řízením rizik.
4. Pracovníci v kontrolních funkcích by měli být náležitě odměňováni podle svých cílů a výsledků a nikoli ve vazbě na výsledky obchodních útvarů, které kontrolují.

5. Je-li odměna vázána na výsledky, měla by být založena na kombinaci posouzení individuálních a kolektivních výsledků. Při definování individuálních výsledků by měly být zváženy jiné faktory než finanční výsledky. Měření výsledků pro účely vyplácení prémie by mělo zahrnovat úpravy pro všechny druhy rizik a náklady kapitálu a likvidity.
6. Mezi základním platem a prémie by měl existovat poměrný vztah. Významná prémie by neměla být jen hotovostní platbou předem, ale měla by obsahovat pružnou a odloženou složku upravenou podle rizika. Časový plán výplaty prémie by měl zohledňovat výsledky v oblasti souvisejícího rizika.

22. Rámec řízení rizik

1. Rámec řízení rizik instituce by měl zahrnovat zásady, postupy, limity a kontroly zajišťující přiměřené, včasné a průběžné určování, měření nebo posuzování, sledování, zmírňování a hlášení rizik vyplývajících z činností instituce na úrovni obchodní linie a celé instituce.
2. Rámec řízení rizik instituce by měl stanovovat konkrétní pokyny k provádění jejích strategií. Ty by měly dle potřeby určovat a udržovat vnitřní limity v souladu s mírou tolerance rizik / ochotou instituce podstupovat rizika a úměrně její řádné činnosti, finanční síle a strategickým záměrům. Rizikový profil instituce (tj. souhrn jejích skutečných a potenciálních expozic vůči riziku) by měl být udržován v těchto mezích. Rámec řízení rizik by měl zajistit, aby porušení limitů byla postoupena dále a řešena s náležitými návaznými kroky.
3. Při určování a měření rizik by měla instituce vyvinout nástroje zaměřené na budoucnost i minulost, které by doplnily práci týkající se aktuálních expozic. Nástroje by měly umožnit agregování expozic riziku napříč liniemi podnikání a podporovat určování koncentrací rizik.
4. Nástroje zaměřené na budoucnost (například analýza scénáře a zátěžové testy) by měly určovat potenciální expozice riziku za nejrůznějších nepříznivých okolností; nástroje zaměřené na minulost by měly pomáhat při přezkumu skutečného profilu rizik v porovnání s mírou tolerance rizik / ochotou instituce podstupovat rizika a jejím rámcem řízení rizik a měly by poskytovat vstupy pro případné úpravy.

Vysvětlující poznámka

Pokyny pro zátěžové testy jsou k dispozici na webových stránkách orgánu EBA.

5. Konečná odpovědnost za posouzení rizik spočívá výhradně na instituci, která by v souladu s tím měla hodnotit svá rizika kriticky a neměla by se spoléhat výhradně na externí posouzení.

Vysvětlující poznámka

Například by instituce měla ověřovat zakoupený model rizika a kalibrovat jej podle svých individuálních okolností, aby zajistila přesné a komplexní zachycení a analýzu rizika.

Externí posouzení rizik (včetně externích ratingů nebo externě zakoupených modelů rizika) může pomoci zajistit komplexnější odhad rizika. Instituce by si měly být vědomy rozsahu takových posouzení.

6. Rozhodnutí určující úroveň podstupovaného rizika by neměla vycházet jen z kvantitativních informací nebo modelových výstupů, ale měla by zohledňovat i praktická a koncepční omezení metriky a modelů a využívat kvalitativního přístupu (včetně odborných úsudků a kritické analýzy). Výslovně by měly být řešeny příslušné makroekonomické trendy a údaje v oblasti životního prostředí, aby byl určen jejich potenciální dopad na expozice a portfolia. Tato posouzení by měla být formálně začleněna do rozhodnutí o podstatných rizicích.

Vysvětlující poznámka

Instituce by měla zvážit, že výsledky do budoucnosti zaměřených kvalitativních posouzení a zátěžových testů jsou do velké míry závislé na omezeních a předpokladech modelů (včetně závažnosti a doby trvání šoku a souvisejících rizik). Například modely, které vykazují velmi vysokou návratnost ekonomického kapitálu, mohou být výsledkem nedostatků daných modelů (např. vyloučení některých relevantních rizik) a nikoli vynikající strategie nebo provádění danou institucí.

7. Měly by být zavedeny mechanismy pravidelného a transparentního podávání zpráv, aby vedoucí orgán a všechny příslušné útvary v instituci dostávaly včasné, přesné, stručné, srozumitelné a smysluplné zprávy a mohly sdílet relevantní informace o určení, měření nebo posuzování a sledování rizik. Rámec podávání zpráv by měl být ze strany vedoucího orgánu řádně definován, dokumentován a schválen.
8. Jestliže byl zřízen výbor pro rizika, měl by pravidelně dostávat formální zprávy a dle potřeby neformální informace od funkce kontroly rizik a hlavního manažera rizik.

Vysvětlující poznámka

Efektivní sdělování informací o rizicích má zásadní význam pro celý proces řízení rizik, usnadňuje přezkumné a rozhodovací procesy a pomáhá předcházet rozhodnutím, kterými by mohlo být nevědomky zvýšeno riziko. Účinné oznamování rizik zahrnuje řádné interní posuzování a sdělování strategie rizika

a příslušných údajů o rizicích (např. expozic a klíčových ukazatelů rizika), a to jak horizontálně napříč institucí, tak vertikálně v obou směrech řetězce řízení.

23. Nové produkty

1. Instituce by měla mít zavedeny dobře dokumentované zásady schvalování nových produktů, které schválil vedoucí orgán a které se zabývají rozvojem nových trhů, produktů a služeb a významnými změnami trhů, produktů a služeb stávajících.
2. Zásady schvalování nových produktů instituce by měly zahrnovat všechny aspekty, které je třeba zohlednit před rozhodnutím o vstupu na nové trhy, o obchodování s novými produkty, uvedení nové služby nebo o provedení významných změn stávajících produktů nebo služeb. Zásady schvalování nových produktů by také měly obsahovat definici „nového produktu/trhu/podnikání“, která by měla být používána v rámci organizace a interních útvarů, které se mají podílet na rozhodovacím procesu.
3. Zásady schvalování nových produktů by měly uvádět hlavní otázky, které je třeba před přijetím rozhodnutí řešit. K těm by měly patřit dodržování regulačních předpisů, cenové modely, dopady na rizikový profil, kapitálová přiměřenost a rentabilita, dostupnost dostatečných zdrojů v úseku sjednávání, vypořádání a zpracování obchodů a odpovídající interní nástroje a odborné zkušenosti pro pochopení a sledování souvisejících rizik. Rozhodnutí zahájit novou činnost by mělo jasně uvádět obchodní útvar a jednotlivce odpovědné za tuto činnost. Nová činnost by neměla být prováděna, dokud nebudou k dispozici přiměřené zdroje pro pochopení a řízení souvisejících rizik.
4. Na schvalování nových produktů nebo významných změn stávajících produktů by se měla podílet funkce kontroly rizik. Její přínos by měl zahrnovat úplné a objektivní posouzení rizik vyplývajících z nových činností podle různých scénářů, jakýchkoli případných nedostatků řízení rizik a rámců vnitřní kontroly v instituci a schopnosti instituce řídit veškerá nová rizika účinně. Funkce kontroly rizik by měla mít rovněž jasný přehled o uvádění nových produktů (nebo významných změnách stávajících produktů) napříč jednotlivými liniemi podnikání a portfolii a měla by mít pravomoc požadovat, aby změny stávajících produktů prošly formálním procesem stanoveným pro schvalování nových produktů.

D. Vnitřní kontrola

24. Rámec vnitřní kontroly

1. Instituce by měla vypracovat a udržovat silný a obsažný rámec vnitřní kontroly včetně specifických nezávislých kontrolních funkcí s postavením vhodným pro plnění jejich poslání.

2. Rámec vnitřní kontroly instituce by měl zajišťovat efektivní a účinný každodenní chod instituce, přiměřenou kontrolu rizik, obezřetné provádění obchodní činnosti, spolehlivost interně i externě hlášených finančních a nefinančních informací a dodržování právních a správních předpisů, požadavků orgánů dohledu a vnitřních pravidel a rozhodnutí instituce. Rámec vnitřní kontroly by měl zahrnovat celou organizaci včetně činností všech obchodních, podpůrných a kontrolních útvarů. Rámec vnitřní kontroly by měl být přiměřený podnikání instituce a obsahovat řádné administrativní a účetní postupy.
3. Při rozvoji svého rámce vnitřní kontroly by instituce měla zajistit, aby existoval jasný, transparentní a dokumentovaný rozhodovací proces a jasné rozdělení odpovědností a oprávnění pro zajištění souladu s interními pravidly a rozhodnutími. S cílem zavést silný rámec vnitřní kontroly ve všech oblastech instituce by obchodní a podpůrné útvary měly nést především odpovědnost za zřizování a udržování přiměřených zásad a postupů vnitřní kontroly.
4. Vhodný rámec vnitřní kontroly rovněž vyžaduje, aby nezávislé kontrolní funkce ověřovaly, že tyto zásady a postupy jsou dodržovány. Kontrolní funkce by měly zahrnovat funkci kontroly rizik, funkci kontroly dodržování předpisů (compliance) a funkci vnitřního auditu.
5. Kontrolní funkce by měly být zřizovány na přiměřené úrovni hierarchie a měly by být odpovědné přímo vedoucímu orgánu. Měly by být nezávislé na obchodních a podpůrných útvarech, které sledují a kontrolují, jakož i organizačně nezávislé na sobě navzájem (protože plní rozdílné úkoly). V méně složitých nebo menších institucích však lze úkoly funkce kontroly rizik a funkce kontroly dodržování předpisů kombinovat. Kontrolní funkce skupiny by měly provádět dohled nad kontrolními funkcemi dceřiných podniků.
6. Aby bylo možné funkci kontroly považovat za nezávislou, měly by být splněny následující podmínky:
  - a. její pracovníci neplní žádné úkoly spadající do působnosti činností, které má daná funkce kontroly sledovat a kontrolovat;
  - b. funkce kontroly je organizačně oddělena od činností, které jí byly určeny za účelem sledování a kontroly;
  - c. osoba odpovědná za vedení kontrolní funkce je podřízena osobě, která nenese odpovědnost za řízení činností, jež daná funkce kontroly sleduje a kontroluje. Osoba odpovědná za vedení kontrolní funkce obecně by se měl zodpovídat přímo vedoucímu orgánu a případným příslušným výborům a měl by se pravidelně účastnit jejich zasedání; a
  - d. odměny pracovníků kontrolní funkce by neměly být vázány na provádění činností, které daná kontrolní funkce sleduje a kontroluje, a neměla by existovat žádná jiná možnost, že tyto odměny naruší objektivitu pracovníků kontrolní funkce.
7. Kontrolní funkce by měly mít odpovídající počet kvalifikovaných pracovníků (ve skupinách na úrovni mateřského i dceřiného podniku). Pracovníci by si měli

průběžně udržovat kvalifikaci a měli by podstupovat řádná školení. Měli by mít k dispozici i vhodné datové a podpůrné systémy s přístupem k interním a externím informacím nutným pro plnění jejich povinností.

8. Kontrolní funkce by měly pravidelně předkládat vedoucímu orgánu formální zprávy o zásadních zjištěných nedostatcích. Tyto zprávy by měly uvádět opatření navazující na dřívější zjištění a u každého nového zásadního nedostatku příslušná související rizika, posouzení dopadů a doporučení. Vedoucí orgán by měl na základě zjištění kontrolních funkcí jednat včas a účinně a měl by vyžadovat odpovídající opatření k nápravě.

25. Funkce kontroly rizik

1. Instituce by měla zřídit komplexní a nezávislou funkci kontroly rizik.
2. Funkce kontroly rizik by měla zajišťovat, aby bylo každé klíčové riziko, kterému daná instituce čelí, určeno a řádně řízeno příslušnými útvary instituce a aby byl vedoucímu orgánu předkládán ucelený pohled na všechna významná rizika. Funkce kontroly rizik by měla poskytovat relevantní nezávislé informace, analýzy a odborné úsudky týkající se expozic riziku a poradenství ve věci návrhů a rozhodnutí o rizicích přijatých vedoucím orgánem a obchodními nebo podpůrnými útvary, a to z hlediska toho, zda jsou v souladu s mírou tolerance rizik / ochotou instituce podstupovat rizika. Funkce kontroly rizik může doporučovat zlepšení rámce řízení rizik a možnosti nápravy porušení zásad, postupů a limitů pro rizika.
3. Funkce kontroly rizik by měla být ústředním organizačním prvkem instituce, aby mohla uplatňovat zásady pro rizika a kontrolovat rámec řízení rizik. Velké, složité a propracované instituce mohou zvážit zřízení specializovaných funkcí kontroly rizik pro každou podstatnou linii podnikání. V instituci by však měla existovat centrální funkce kontroly rizik (dle potřeby také funkce kontroly rizik skupiny v mateřském podniku skupiny), která by poskytovala ucelený pohled na všechna rizika.
4. Funkce kontroly rizik by měla být nezávislá na obchodních a podpůrných útvarech, jejichž rizika kontroluje, ale neměla by od nich být izolovaná. Měla by disponovat dostatečnými znalostmi technik a postupů řízení rizik, jakož i trhů a produktů. Vzájemné působení mezi provozními funkcemi a funkcí kontroly rizik by mělo usnadnit cíl spočívající v tom, že všichni pracovníci instituce nesou odpovědnost za řízení rizika.

26. Úloha funkce kontroly rizik

1. Funkce kontroly rizik by se v prvotní fázi měla aktivně podílet na vypracování strategie instituce v oblasti rizik a na všech závažných rozhodnutích v oblasti řízení rizik. Funkce kontroly rizik by měla hrát klíčovou úlohu při zajišťování toho, aby instituce měla zavedeny účinné procesy řízení rizik.

Úloha funkce kontroly rizik ve strategii a rozhodnutích

2. Funkce kontroly rizik by měla vedoucímu orgánu poskytovat všechny významné informace týkající se rizik (např. prostřednictvím technické analýzy expozice riziku), aby mu umožnila stanovit míru tolerance rizik / ochoty instituce podstupovat rizika.
3. Funkce kontroly rizik by rovněž měla posuzovat strategii rizika včetně cílů navrhovaných obchodními útvary a poskytovat vedoucímu orgánu poradenství před přijetím rozhodnutí. Cíle, k nimž patří požadované ratingy a požadovaná rentabilita kapitálu, by měly být přesvědčivé a konzistentní.
4. Funkce kontroly rizik by měla sdílet odpovědnost za provádění strategie a zásad instituce v oblasti rizik se všemi obchodními útvary instituce. Zatímco obchodní útvary by měly zavádět příslušné limity rizik, funkce kontroly rizik by měla nést odpovědnost za zajišťování souladu limitů s celkovou ochotou instituce podstupovat rizika / její mírou tolerance rizik a za průběžné sledování toho, zda instituce nepodstupuje nadměrné riziko.
5. Zapojení funkce kontroly rizik do rozhodovacích procesů by mělo zajistit, aby byly odpovídajícím způsobem zohledňovány aspekty rizik. Odpovědnost za rozhodnutí by však měla zůstat na obchodních a podpůrných útvarech a v konečném důsledku na vedoucím orgánu.

Úloha funkce kontroly rizik v transakcích s osobami blízkými

6. Funkce kontroly rizik by měla zajistit, aby byly přezkoumávány transakce s blízkými osobami a aby byla identifikována a přiměřeně posuzována skutečná nebo potenciální rizika, která tyto transakce pro instituci představují.

Úloha funkce kontroly rizik v souvislosti se složitostí právní struktury

7. Cílem funkce kontroly rizik by mělo být určování podstatných rizik vyplývajících ze složitosti právní struktury instituce.

Vysvětlující poznámka

Rizika mohou zahrnovat nedostatečnou transparentnost řízení, operační rizika způsobená vzájemně propojenými a složitými strukturami financování, expozicemi v rámci skupiny, zablokovaným zajištěním a rizikem protistrany.

Úloha funkce kontroly rizik v oblasti podstatných změn

8. Funkce kontroly rizik by měla vyhodnocovat, jak by mohla jakákoli zjištěná podstatná rizika ovlivnit schopnost instituce nebo skupiny řídit svůj rizikový profil a využívat kapitál a financování za obvyklých a nepříznivých okolností.
9. Nežli budou přijata rozhodnutí o podstatných změnách nebo výjimečných transakcích, měla by se funkce kontroly rizik zapojit do hodnocení dopadu takových změn a výjimečných transakcí na celkové riziko instituce a skupiny.

Vysvětlující poznámka

K podstatným změnám nebo výjimečným okolnostem by mohly patřit fúze a akvizice, zřizování nebo prodej dceřiných podniků nebo zvláštních účelových jednotek, nové produkty, změny systémů, rámce nebo postupů řízení rizik a změny organizace instituce.

Viz společné obecné pokyny předešlých tří výborů úrovně 3 evropských orgánů dohledu (CEBS, CESR a CEIOPS) z roku 2008 k obezřetnostnímu posuzování akvizic a zvýšení účastí ve finančním sektoru, zveřejněné na webových stránkách orgánu EBA. Funkce kontroly rizik by měla být aktivně zapojena v rané fázi určování významných rizik [včetně potenciálních důsledků nedostatečného provedení hloubkové analýzy (due diligence), která neurčí rizika vzniklá po fúzi] souvisejících se změnami struktury skupiny (včetně fúze a akvizic) a měla by svá zjištění hlásit přímo vedoucímu orgánu.

Úloha funkce kontroly rizik v oblasti měření a posuzování

10. Funkce kontroly rizik by měla zajistit, aby interní měření a posouzení rizik instituce zahrnovala odpovídající škálu scénářů a byla založena na dostatečně konzervativních předpokladech týkajících se závislostí a korelací. Měly by k nim patřit kvalitativní pohledy (také za využití odborných posudků) na vztahy mezi riziky a rentabilitou instituce a na externí prostředí, ve kterém podniká.

Úloha funkce kontroly rizik v oblasti sledování

11. Funkce kontroly rizik by měla zajistit, aby obchodní útvary mohly sledovat veškerá určená rizika. Funkce kontroly rizik by měla pravidelně sledovat skutečný rizikový profil instituce a srovnávat jej se strategickými cíli instituce, její mírou tolerance rizik / ochotou podstupovat rizika s cílem umožnit rozhodování vedoucího orgánu v jeho řídicí funkci a kontrolu ze strany vedoucího orgánu v jeho kontrolní funkci.
12. Funkce kontroly rizik by měla analyzovat trendy a rozpoznávat nová či vznikající rizika vyplývající z měnících se okolností a podmínek. Měla by také pravidelně přezkoumávat skutečné výsledky v oblasti rizik v porovnání s předchozími odhady (tj. zpětné testování) s cílem posoudit a zlepšit přesnost a účinnost procesu řízení rizik.
13. Funkce kontroly rizik skupiny by měla sledovat rizika podstupovaná dceřinými podniky. Rozpory se schválenou strategií skupiny by měly být hlášeny příslušnému vedoucímu orgánu.

Úloha funkce kontroly rizik v oblasti neschválených expozic

14. Funkce kontroly rizik by se měla přiměřeně zapojit do veškerých změn strategie, schválené míry tolerance rizik / ochoty podstupovat rizika a schválených limitů instituce.

15. Funkce kontroly rizik by měla nezávisle posoudit případ porušení nebo nedodržení (včetně jeho příčiny a právní a ekonomické analýzy skutečných nákladů uzavření, snížení nebo zajištění expozice v porovnání s potenciálními náklady jejího zachování). Funkce kontroly rizik by měla dle potřeby informovat dotčené obchodní útvary a doporučit možnou nápravu.

Vysvětlující poznámka

Porušení nebo nedodržení strategií, míry tolerance rizik / ochoty podstupovat rizika nebo limitů mohou způsobit nové transakce, změny okolností na trhu nebo vývoj strategie, zásad nebo postupů instituce, pokud se limity nebo míra tolerance rizik / ochota podstupovat rizika nezmění v souladu s nimi.

16. Funkce kontroly rizik by měla hrát klíčovou úlohu při zajišťování toho, aby rozhodnutí na základě jejího doporučení bylo přijato na příslušné úrovni, aby je příslušné obchodní útvary dodržovaly a aby bylo odpovídajícím způsobem oznámeno vedoucímu orgánu, výboru pro rizika a obchodnímu nebo podpůrnému útvaru.
17. Instituce by měla přijmout vhodná opatření proti internímu nebo externímu podvodnému jednání a porušování kázně (např. porušování interních postupů, porušování limitů).

Vysvětlující poznámka

Pro účely působnosti těchto obecných pokynů „podvod“ zahrnuje interní a externí podvod dle definice v části 5 přílohy X směrnice 2006/48/ES. Znamená to ztráty způsobené jednáním, jehož úmyslem je podvodně připravit o majetek, zpronevěřit jej nebo obejít předpisy, zákony či firemní zásady (vyjma případů diskriminace nebo sociální a kulturní odlišnosti), kterých se účastní alespoň jedna interní strana (interní podvod) a ztráty způsobené jednáním třetí strany, jehož úmyslem je podvodně připravit o majetek, zpronevěřit jej nebo obejít zákon (externí podvod).

27. Hlavní manažer rizik (Chief Risk Office - CRO)

1. Instituce by měla jmenovat osobu s výhradní odpovědností za funkci řízení rizik a za sledování rámce řízení rizik instituce v celé organizaci (hlavního manažera rizik).
2. Hlavní manažer rizik (nebo osoba v ekvivalentní funkci) by měl nést odpovědnost za poskytování komplexních a srozumitelných informací o rizicích, které vedoucímu orgánu umožňují pochopit celkový rizikový profil instituce. Totéž se týká hlavního manažera rizik mateřské instituce, pokud jde o celou skupinu.

3. Hlavní manažer rizik by měl mít dostatečné odborné znalosti, praktické zkušenosti, nezávislost a délku praxe, aby mohl kriticky diskutovat ohledně rozhodnutí, jež mají vliv na expozici instituce v riziku. Instituce by měla zvážit udělení práva veta hlavnímu manažerovi rizik. Hlavní manažer rizik a vedoucí orgán nebo příslušné výbory by měli být schopni komunikovat přímo mezi sebou o klíčových problémech, a to včetně vývoje, který nemusí být v souladu s mírou tolerance rizik / ochotou instituce podstupovat rizika.
4. Jestliže instituce hodlá udělit hlavnímu manažerovi rizik právo veta, měly by její zásady pro riziko určovat okolnosti, za nichž hlavní manažer rizik může toto právo využít, a povahu návrhů (např. rozhodnutí o úvěru nebo investici nebo stanovení limitu). Tyto zásady by měly popisovat postupy předávání na vyšší úroveň nebo podávání odvolání a způsob informování vedoucího orgánu.
5. Jestliže znaky instituce – jmenovitě její velikost, organizace a povaha jejích činností – neposkytují důvody pro svěřením této odpovědnosti zvláště jmenovanému pracovníkovi, může tuto funkci vykonávat jiný seniorní manažer v rámci instituce za předpokladu, že nedojde ke střetu zájmů.
6. Instituce by měla mít zavedeny dokumentované postupy pro obsazení funkce hlavního manažera rizik a odebrání jeho odpovědností. Jestliže je hlavní manažer rizik nahrazen, mělo by to být provedeno s předchozím souhlasem vedoucího orgánu v jeho kontrolní funkci. Obecně by mělo být odvolání nebo jmenování hlavního manažera rizik zveřejněno a orgán dohledu by měl být informován o důvodech.

28. Funkce compliance (funkce kontroly zajišťování shody s předpisy)

1. Instituce by měla zřídit funkci compliance s cílem řídit své riziko porušování předpisů.
2. Instituce by měla schválit a zavést zásady zajišťování shody s předpisy, které by měly být sděleny všem pracovníkům.

Vysvětlující poznámka

Riziko porušování předpisů (definované jako současné nebo potenciální riziko pro zisk a kapitál vyplývající z porušení nebo nedodržení právních a správních předpisů, pravidel, dohod, předepsaných postupů nebo etických norem) může vést k pokutám, náhradám škody a/nebo zneplatnění smluv a může poškodit pověst instituce.

3. Instituce by měla zřídit trvalou a efektivní funkci compliance a jmenovat osobu odpovědnou za tuto funkci v celé instituci a skupině (hlavní manažer compliance nebo vedoucí útvaru compliance). V menších a méně složitých institucích však lze tuto funkci kombinovat s funkcí kontroly rizik nebo podpůrnými funkcemi (např. lidské zdroje, právní oddělení atd.) nebo lze využít jejich pomoci.

4. Funkce compliance by měla zajistit, aby byly dodržovány zásady shody s předpisy, měla by podávat zprávy vedoucímu orgánu a dle potřeby funkci kontroly rizik o tom, jak instituce řídí riziko porušování předpisů. Zjištění funkce compliance by měly vedoucí orgán a funkce kontroly rizik zohledňovat v procesu rozhodování.
5. Funkce compliance by měla vedoucímu orgánu poskytovat poradenství ve věci právních a správních předpisů, pravidel a norem, které instituce musí plnit, a posuzovat možný dopad jakýchkoli změn právního či regulatorního prostředí na činnost instituce.
6. Funkce compliance by měla rovněž ověřovat, že nové produkty a nové postupy vyhovují stávajícímu právnímu prostředí a veškerým známým nadcházejícím změnám právních a správních předpisů a požadavků orgánů dohledu.

Vysvětlující poznámka

Zvláštní péči je třeba vynaložit v případě, že instituce poskytuje určité služby nebo zřizuje struktury jménem klientů (např. působí jako zprostředkovatel při zřizování společností nebo pro partnerství, poskytuje služby správce nebo vytváří komplexní strukturované finanční transakce pro klienty), což může vést ke zvláštním problémům a omezujícím otázkám v oblasti řídicího a kontrolního systému.

29. Funkce vnitřního auditu

1. Funkce vnitřního auditu by měla posuzovat, zda je kvalita rámce vnitřní kontroly instituce efektivní a účinná.
2. Funkce vnitřního auditu by měla mít neomezený přístup k příslušným dokumentům a informacím ve všech provozních a kontrolních útvarech.
3. Funkce vnitřního auditu by měla vyhodnocovat soulad všech činností a útvarů instituce (včetně funkce kontroly rizik a funkce compliance) se zásadami a postupy instituce. Proto by funkce vnitřního auditu neměla být kombinována se žádnou jinou funkcí. Funkce vnitřního auditu by měla také posuzovat, zda jsou stávající zásady a postupy nadále přiměřené a splňují právní a regulatorní požadavky.
4. Funkce vnitřního auditu by měla zejména ověřovat integritu procesů zajišťující spolehlivost metod a technik instituce, předpokladů a zdrojů informací používaných v jejích interních modelech (například modelování rizik a účetní oceňování). Měla by také hodnotit kvalitu a využívání kvalitativních nástrojů určování a posuzování rizik. Pro posílení své nezávislosti by však funkce vnitřního auditu neměla být přímo zapojena do vývoje nebo výběru modelů či jiných nástrojů řízení rizik.
5. Vedoucí orgán by měl vést vnitřní auditory k tomu, aby dodržovali vnitrostátní a mezinárodní profesní standardy. Činnost vnitřního auditu by měla být prováděna v souladu s plánem auditu a s podrobnými programy auditu za

pomoci přístupu „založeného na riziku“. Plán auditu by měl schválit výbor pro audit a/nebo vedoucí orgán.

Vysvětlující poznámka

Příkladem zmíněných profesních norem jsou standardy stanovené Institutem vnitřních auditorů.

6. Funkce vnitřního auditu by měla svá zjištění a návrhy na podstatná zlepšení vnitřních kontrol hlásit přímo vedoucímu orgánu a/nebo jeho výboru pro audit (pokud existuje). Všechna doporučení auditu by měla podléhat formálnímu postupu následné kontroly ze strany příslušných úrovní vedení, aby bylo zajištěno a oznamováno jejich řešení.

E. Informační systémy a kontinuita výkonu činnosti

30. Informační systém a komunikace

1. Instituce by měly mít efektivní a spolehlivé informační a komunikační systémy zahrnující všechny její významné činnosti.

Vysvětlující poznámka

Rozhodování vedení by mohlo být nepříznivě ovlivněno nespolehlivými nebo zavádějícími informacemi pocházejícími ze špatně navržených nebo kontrolovaných systémů. Zásadní složkou činností instituce je tedy zřízení a udržování informačních a komunikačních systémů, které pokrývají celý rozsah jejích činností. Tyto informace jsou obvykle poskytovány za pomoci elektronických i neelektronických prostředků.

Instituce by si měla být zvláště vědoma požadavků v oblasti organizace a vnitřní kontroly týkajících se zpracování informací v elektronické formě a nutnosti mít k dispozici přiměřenou auditní stopu. To platí i v případě, že jsou systémy informačních technologií zajišťovány externě poskytovatelem IT služeb.

2. Informační systémy včetně systémů, které uchovávají a používají data v elektronické podobě, by měly být zabezpečené, nezávisle sledované a podporované přiměřenými opatřeními pro mimořádné situace. Instituce by při zavádění informačních technologií měla dodržovat obecně přijímané standardy informačních technologií.

31. Řízení kontinuity výkonu činnosti

1. Instituce by měla zavést řádné řízení v oblasti kontinuity výkonu činnosti s cílem zajistit svou schopnost provozovat dále činnost a omezit ztráty v případě vážného přerušení podnikatelské činnosti.

Vysvětlující poznámka

Podnikání instituce se opírá o několik kritických zdrojů (např. systémy informačních technologií, komunikační systémy, budovy). Účelem řízení kontinuity výkonu činnosti je snížit provozní, finanční a právní důsledky, důsledky pro pověst instituce a ostatní podstatné důsledky vyplývající z katastrofické události nebo déle trvajících přerušení těchto zdrojů a následného narušení běžných provozních postupů instituce. Ostatní opatření pro řízení rizika mohou být určena ke snížení pravděpodobnosti takových incidentů nebo přenesení jejich finančního dopadu (např. prostřednictvím pojištění) na třetí strany.

2. Aby zavedla řádné řízení oblasti kontinuity výkonu činnosti, měla by instituce pečlivě analyzovat svou expozici závažným narušením provozu a posoudit (kvantitativně a kvalitativně) jejich možný dopad pomocí analýzy interních a/nebo externích dat a scénářů. Tato analýza by měla zahrnout všechny obchodní a podpůrné útvary a funkci kontroly rizik a zohlednit jejich vzájemnou závislost. Kromě toho by měla být aktivně zapojena zvláštní funkce kontinuity výkonu činnosti, funkce kontroly rizik nebo funkce řízení operačního rizika. Výsledky analýzy by měly přispět k definování priorit a cílů instituce pro obnovu.

Vysvětlující poznámka

Funkce řízení operačních rizik viz také bod 4 části 3 přílohy X směrnice 2006/48/ES, který takovou nezávislou funkci vyžaduje i pro instituce s pokročilým přístupem k měření; úkoly této funkce jsou popsány v obecných pokynech k validaci, body 615–620 (zveřejněno v roce 2006), které jsou k dispozici na webových stránkách orgánu EBA.

3. Na základě výše uvedené analýzy by instituce měla zavést:
  - a. Havarijní plány a plány zachování provozu pro zajištění toho, aby instituce vhodně reagovala na mimořádné události a byla schopna zachovat své nejdůležitější provozní činnosti, pokud dojde k narušení jejich obvyklých provozních postupů.
  - b. Plány obnovy kritických zdrojů, aby se instituce v přiměřeném časovém rámci mohla vrátit k běžným provozním postupům. Jakékoli zbytkové riziko potenciálních narušení provozu by mělo být v souladu s mírou tolerance rizik / ochotou instituce podstupovat rizika.
4. Havarijní plány, plány pro zachování provozu a obnovu (pohotovostní plány) by měly být dokumentovány a pečlivě prováděny. Dokumentace by měla být k dispozici v obchodních a podpůrných útvarech a ve funkci kontroly rizik a měla by být uložena v systémech, které budou fyzicky odděleny a v případě mimořádné události budou okamžitě přístupné. Měla by být zajištěna

odpovídající odborná příprava. Plány by měly být pravidelně testovány a aktualizovány. Veškeré problémy nebo selhání, k nimž v testech dojde, by měly být dokumentovány a analyzovány a plány by měly být odpovídajícím způsobem revidovány.

F. Transparentnost

32. Posílení účasti pracovníků

1. Strategie a zásady by měly být sdělovány všem příslušným pracovníkům v celé instituci.
2. Pracovníci instituce by měli chápat a dodržovat zásady a postupy, které se týkají jejich povinností a odpovědností.
3. V souladu s tím by měl vedoucí orgán příslušným pracovníkům poskytovat informace a aktualizace týkající se strategií a zásad instituce, a to jasně a jednotně, alespoň na úrovni nutné k plnění jejich konkrétních povinností. Může to provádět prostřednictvím písemných pokynů, příruček či jiným způsobem.

33. Transparentnost řídicího a kontrolního systému

1. Rámec řídicího a kontrolního systému instituce by měl být transparentní. Instituce by měla prezentovat svou aktuální situaci a budoucí vyhlídky jasně, vyváženě, přesně a včas.

Vysvětlující poznámka

Cílem transparentnosti v oblasti řídicího a kontrolního systému je poskytnout všem zúčastněným stranám instituce (včetně akcionářů, pracovníků, klientů a veřejnosti) klíčové informace, které potřebují pro posouzení efektivity vedoucího orgánu při správě a řízení (vedení) instituce.

Podle článku 72 směrnice 2006/48/ES a článku 2 směrnice 2006/49/ES by mateřské instituce v EU a instituce kontrolované mateřskou finanční holdingovou společností v EU měly zveřejňovat obsažné a smysluplné informace popisující jejich řídicí a kontrolní systém na konsolidované úrovni. Správná praxe je taková, že každá instituce samostatně zveřejňuje přiměřeným způsobem informace o svém řídicím a kontrolním systému.

2. Instituce by měla zveřejňovat alespoň:
  - a. své struktury a zásady řídicího a kontrolního systému včetně svých cílů, organizační strukturu, uspořádání řídicího a kontrolního systému, strukturu a organizaci vedoucího orgánu včetně záznamů o účasti a schéma motivace a odměňování instituce;

- b. povahu, rozsah, účel a hospodářskou podstatu transakcí s přidruženými podniky a spřízněnými stranami, pokud mají na instituci podstatný dopad;
  - c. způsoby stanovování strategie podnikání a strategie pro rizika (včetně zapojení vedoucího orgánu) a předvídatelné faktory rizik;
  - d. své zřízené výbory a jejich pověření a složení;
  - e. svůj rámec vnitřní kontroly a způsob organizace kontrolních funkcí instituce, hlavní úkoly, které tyto funkce plní, způsob jejich sledování vedoucím orgánem a veškeré plánované podstatné změny těchto funkcí; a
  - f. podstatné informace o svých finančních a provozních výsledcích.
3. Informace o současné situaci by měly být v souladu se všemi zákonnými požadavky na zveřejňování. Informace by měly být jasné, přesné, relevantní, včasné a přístupné.
4. V případech, kdy by zajištění vysoké míry přesnosti zpozdilo uvolnění informací citlivých z hlediska času, měla by instituce posoudit přiměřenou vyváženost včasnosti a přesnosti a mít přitom na paměti, že musí poskytovat skutečný a pravdivý obraz své situace a uvádět uspokojivé důvody případného prodlení. Toto vysvětlení by nemělo být využíváno k odkladu řádných požadavků na podávání zpráv.

Hlava III – Závěrečná ustanovení a provedení

34. Zrušení

Přijetím a zveřejněním těchto obecných pokynů k řídicímu a kontrolnímu systému se zrušují tyto obecné pokyny: oddíl 2.1 obecných pokynů CEBS k uplatňování procesu přezkumu a vyhodnocování orgánem dohledu (ze dne 25. ledna 2006) pod názvem „Obecné pokyny k řídicímu a kontrolnímu systému“; „Vrcholné zásady pro odměňování“ (ze dne 20. dubna 2009) a „Vrcholné zásady pro řízení rizik“ (ze dne 16. února 2010).

35. Datum použití

Příslušné orgány by měly provést obecné pokyny k řídicímu a kontrolnímu systému jejich začleněním do svých postupů dohledu do 31. března 2012. Po tomto datu příslušné orgány zajistí, aby instituce tyto obecné pokyny účinně dodržovaly.